

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Q[...]. Tertio. An [con]cubinari[us] statim absq[ue] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

Foliū

remouet. s; sapor pcti aliq̄ mō manet. vt in q̄rto de Bonauē. Tūc
signū pz. dū em̄ sup separatōe faciēda de scubina seriose amonēf
vt cū effectu impleant. tūc anxiat̄ in corde. z cōiter imutant̄ in facie. et
diuersa q̄runt diuerticula ad prelandū separatōnem hmōi. Itaqz
sub vulpina sciciētia pctētes se absolui dicūt i cōi. doleo q̄ tēū offen
di. finalr hūc statū scubinā? p̄tinuare nolo. vna dierū scubinam
abyciā. me emēdare volo q̄rū fragilitas p̄mittit hūana. z talia filia
S; reuera hec cōis displicētia seu velleitas volūtat̄ impfecte non
sufficit in scubinario vt possit absolui. Un̄ q̄dā doctor theologie
eximius publice Colonie determinauit z dixit in scholis Quicunqz
sacerdos absoluit eū quē dicitur alr nō videt stritū. vtp̄uta. qz vt
det eū dē in publicis pctis vl̄ vsure vel fornicatōis. tal̄ p̄fessor nō ē
fidel̄ dispēator dñi. nec vere. s; solū apparēter absoluit. hec ille

Q̄ Tertio. An scubinari? statim absqz mora teneat̄ scubinā
abijcere. ita q̄ dū p̄t neq̄at abicctōez ei? differre Rūdef
q̄ scubinari? dū p̄t. nisi scubinā abijciat ceteris paribz cātenēdo vī
det peccare. Probat̄. q̄cunqz nō phibet piculū pcti mortal̄ in se aut
in alio q̄n se casus offert z phibere p̄t. necessario peccat. vt infra scdo
piculo in scda p̄lone declarat̄. sed tenens scubinā dū p̄t eā abijcere
nō phibet piculū pcti mortal̄. vl̄ ex p̄terecidui. vl̄ ad min? ex p̄te
scandali. q̄ talis necessario peccat. Minor pz. qz idē obz z equal̄ rō
scandali p̄stat p̄ hoc hodie sicut heri aut tempe p̄terito p̄stata fuit. z
eque manet scubinari? infamis nūc sicut tūc. Ideo necessario seq̄t̄.
q̄ sicut tūc ita z nunc publice tenere scubinā dum p̄t remoueri erit
scandalū z pctm̄. In signū cui? nec hodie sicut nec tpe q̄cūqz sacer
dos scubinari? absqz mortali scādalo p̄t celebrare publice. put p̄to
ctorē subtilē in q̄rto. dist. xij. pz z infra notat̄ ¶ Si arguas. occa
siones pctōz nō subito sp̄ necessario sunt remouēdo. q̄ nec scubina
a scubinario. z ita tāgit. Cācellarius in de sex lectionibz. lectōe q̄rta.
corollario q̄rto. ¶ Rūdef q̄ vtiqz dū iminet piculū pcti mortal̄
in se aut in alio occasiones subito sunt remouēde. p̄ nullo em̄ tpe li
citū est se aut proximū periculo pcti mortal̄ exponere. put in casu
nostro stringit. om̄i em̄ die alij z p̄sertim q̄ pus ignorauerūt de no
uo scandalizari p̄nt in imitādo vl̄ iudicādo aut alio mō. Et q̄uis
raro aut nūqz in tam breui tpe q̄s scandalizaret. sufficit ad peccatuz
scandali q̄ ex natura actus q̄s ex eo posset scandalizari. vt supra de
scādalo patuit. Un̄ regulariter. sicut fm̄ dñm Antoninū vbi supra
nullo tpe lz publice visitare p̄sonā secū suspectā. ita nec aliq̄ tpe regu
lariter licitū est publice p̄sonā suspectā secum tenere. S. iterum

6. 1. 10

Sextū

dicat. ex his videtur sequi vñ impossibile. ponat q̄ scubinaris
rome aut alibi extra domū peniteat. si tunc manente scubina in do
mo scandalizando peccat. ergo simul peccaret ⁊ peniteret. qđ impli
cat. Rñdetur. vt partim elicui ex beato Tho. in q̄rto. distin. xvij.
q. ij. si scandalū in tali casu contingat dum scubinaris aliunde pes
niteret ppter hoc. quia scubina eius in domo adhuc manet. hoc nō
imputat ei in culpam. sed est effectus horis peccati aggravans ipm.
et quia hoc peccatū iam per penitentiā supponit delictum etiam ipsa
aggravatio. tunc in hoc vt in sua causa deleta indicat. Sicut a simi
li potest quis seminando heresim per doctrinā hereticā alios scan
dalizare. ⁊ postmodū rome desup penitere. In quo casu si ante reuo
catōnem hec heresis seminata prīnuetur a scandalizatis. tunc hoc ei
nō imputatur in culpam. supponitur em̄ rome iam desuper penite
re. Verum qđem sicut talis de post q̄primū potest teneretur sub pena
noui peccati mortalis scandalū hoc per reuocatōem heresis remoue
re. Ita in pposito q̄primū potest ip̄e scubinaris teneretur remoue
re scubinam. als̄ omissiue nouam culpam necessario incurrit.

Predictis sonat dictum cuiusdam doctoris theologie dicentis.
anteq̄ scubinaris debeat absolui. oportet q̄ propositum habeat in
incōtinenti dimitte scubinam (saluo tamē intellectu in prima
questione iam posito) Als̄ dī pdurat in continuo mortali pctō. cum
retineat materiam ⁊ occasione scandalī secum notorie in domo ⁊c.
hec ille. Sequitur ergo ppositū si in incōtinenti tenet q̄ hec abiectio
mō pfato absq̄ peccato neqat differri. Insup pdicta vident̄ p̄fir
mari ex signo. puta. qz concubina sacerdotis q̄diu secū manet in
domo. eo q̄ p̄sumptio ē p̄tra eā sup indecenti adherētia. p̄t excōmu
nicari. ergo eā tenere dū abici p̄t videt̄ illicitū. Antecedens patz p. c.
si scubine. de sen. excōi. vbi dī Panor. Nota hic ex textu scubinam
clerici ppter delictū scubinatus posse excōicari p̄ eccliam q̄tūcūqz
laica sit. sortitur em̄ forū ecclesie rōne delicti. peccat em̄ in ecclesiam
turpiter adherendo clerico. ⁊ ideo potest puniri p̄ eccliam. p̄ hoc
vide textum cum glo. xxij. disti. eos. et. xv. q. vlti. c. cum multe. hec
ille. Sequitur ergo q̄ statim scubine necessario sunt remouende.

Si iā scubinari⁹ dicat q̄ ppter incōmoda tpalia ex hac sepatio
ne sibi iminētia neqat ipam tā subito pficere Rñdet sibi. qz h̄mōi
adhesio ⁊ manētia scubine ē aīe sue mortifera. iō dāno tpali non
obstāte optz scubinā remouere. Salus em̄ aīe cuiuscūqz incōmo do
cōtingenti aut dāno tpali p̄fert. Tot⁹ siq̄dē mūd⁹ inq̄t Bernar. in
libro meditationū. c. vj. ad vni⁹ aīe p̄clū estimari nō p̄t. nō em̄ p̄ to
to mūdo de⁹ aīam suā daret quā p̄ aīa huana redit. hec ille. vii. xxij

Solutio

No
Solutio

foliū

q. iij. Si habes. p̄ etiā q̄ mal⁹ ē dāmnū vni⁹ aie q̄ mille corpoz ⁊ q̄ dāmnū aie dāmnō rez t̄paliū p̄pari nō possit. Quivis q̄ ⁊ p̄fertiz scandalosus ꝛubinari⁹ tenet pot⁹ p̄ntis tribulatōis oīa incōmoda ⁊ mala t̄palia q̄tūcūq; imania pati q̄ malo p̄sentire aut sic adherere. vt p̄t̄ p̄ter. in c. sacris de his q̄ vi metus ve cā sunt.

¶ Quarto. p̄pter q̄sdam indiscrete ꝛubinarios sacerdotes absoluentes. An ad eos absoluendū sufficiat firmū abijciendi p̄positū. R̄ndet iuxta deliberatōem p̄ doctores habitā. vt partim tactū ē in p̄ma q̄stione iā mota. Aut talis sacerdos ꝛubinarius notori⁹ ē celebraturus. Aut nō ē celebratur⁹. Si sic. tūc nō d̄z nec p̄rite absolui. Cui⁹ rō. dū em̄ publice apud eos q̄ eū ꝛubinariū sciūt celebrat necessario s̄m Scho. scādalizat. put infra post scdm̄ periculū in scd̄a cōclusionē ⁊ scd̄o corollario amplius masticat. Per hoc em̄ p̄positū abijciendi ꝛubinā qd̄ later nō remouet scādālū. ⁊ iō p̄rit⁹ p̄sumi nō d̄z. ⁊ p̄ p̄ns nec absolui. absoluendo em̄ p̄fessor sacramēto p̄nie abutere. ⁊ cū h̄ ad scādālū occasiōē p̄stare.

Ex q̄ p̄z p̄fessores grauissime peccare. vt indies p̄dolor ad oculū fieri videt. dū ꝛubinariū notoriū quē sciūt celebratur⁹ an̄ ꝛubine abiectōem absoluūt. Si at̄ scd̄o sacerdos talis ꝛubinarius notorius nō ē celebratur⁹. tūc eadē rō absoluendi ē de ip̄o sicut de alijs ꝛubinarijs. put supra dictū fuit. nisi cēlura obstitit ecclesiastica. de q̄ statim post piculū p̄mū latius patebit p̄ opinionēs.

¶ Quinto circa ꝛubinarios tā laicos q̄ clericos qd̄ cū eis agendū sit dū p̄positū abijciendi ꝛubinā nō iplent. q̄ ad p̄fessionē in eodē statu redeūtes nec deo nec p̄fessori fidē seruant.

R̄ndet vt a doctoribz theologie ⁊ exptis p̄fessoribz oretenus habui. ad vitandū cū talibz hincinde piculū stante p̄tate absoluēdi cōfessor talibz h̄ mō aut in equālentī p̄t̄ dicere. Ebarissime p̄sqz te absoluā cū vt audio p̄positū nup̄ p̄ceptū ⁊ addictū nō iplēs. iā expectar an̄ firmū p̄positū ad absolutōem necessariū habeas. Eas igit̄ in signū vere p̄ritōis ad domū tuā ⁊ cū effectu ꝛubinā tuā abijcias. nec lamēta ei⁹ rogo te moueāt. nec lachrymola te restringat. Dicqz p̄stater illd̄ christi Joā. viij. Uade mulier ⁊ āplius noli peccare Ita qz ꝛubina abiecta cū redieris penitētia tibi ipendā salutarē. Dū em̄ p̄positū recidinādo nō iplēs. ego qd̄ ē in absoluēdo vna tecū videmur p̄nie sacramētū cū scandalo teridere. Sup̄ oibz iā p̄dictis nemo q̄so de nimio rigore me increpare velit. Audiāt ⁊ etiā Bartholomeū de chaymis in suo p̄fessionali notabili sepe ipresso. c. q̄to vbi d̄r. Si q̄a ꝛubinā tenuit v̄ tenet publice v̄ occulte sp̄ ē in mortali p̄ctō. ⁊ iō nō ē absoluēd⁹ nisi p̄us eā licēriet penit⁹ ab eo. h̄c ille

Mora

115